Zastosowawanie Programowania Obiektowego Informatyka III Semestr

Piłka nożna - Katalog (Aplikacja PHP)

Jakub Achtelik, Oliwier Budnik

Politechnika Koszalińska Koszalin 2023

Spis Treści

1	Koncepcja i funkcjonalność aplikacji		2
	I.1 Założenia przyjęte dla tworzenia aplikacji:		2
	1.1.1 Środowisko uruchomieniowe:		2
	I.2 Założenia przyjęte dla tworzenia aplikacji		3
	1.2.1 Cechy		3
	1.2.2 Ograniczenia:		3
	I.3 Narzędzia programistyczne:		4
	I.4 Wykaz funkcjonalności aplikacji		
	I.5 Prototyp		
	"		
2	Diagram przypadków użycia		8
	2.1 Rysunek (diagram)		
	2.2 Opis		9
3	Diagram klas		10
	3.1 Rysunek (diagram)		
	3.2 Opis przeznaczenia klas		
	3.3 Models		
	3.3.1 Aplikacja		
	3.3.2 BazaDanych		
	3.3.3 ZapytaniaSql		
	3.3.4 FiltrowanieSql		
	3.3.5 OperacjePilkarzy		
	3.3.6 WyswietlaniePilkarzy		
	3.3.7 PobieraczObrazowWikipedia		
	3.4 Controllers		
	3.4.1 Autoryzacja		
	3.4.2 FiltrowanieKontroler		
	3.4.3 KontrolerDanych		
	3.4.4 PilkarzPost		
	3.4.5 ZarzadzaniePilkarzami		12
	3.5 Views		12
	3.5.1 StronaHtml		12
	3.5.2 SzablonHtml		12
	3.6 Helpers		12
	3.6.1 BazaDanychHelper		
	3.6.2 FormularzHelper		12
	3.7 Projekt		13
	3.8 FileLoader		13
	3.9 plik - index.php		
		•	
4	Projekt Bazy Danych		15
	4.1 Model bazy danych - relacyjna SQL		
	4.2 Opis		
	4.2.1 Ustawienie uprawnień dla użytkownika		15
	4.3 Rysunek		16

5	Opis działania i obsługi aplikacji	17
	5.1 Przewodnik	17
	5.1.1 Strona internetowa	17
	5.2 Wyświetlanie oraz filtrowanie piłkarzy	17
	5.3 Panel Logowania	17
	5.4 Panel Administracyjny	18
	5.5 Modyfikowanie danych na temat piłkarzy	19
	5.5.1 Dodawanie piłkarza	
	5.5.2 Usuwanie piłkarza	
	5.5.3 Edycja piłkarza	
6	Vnioski – – – – – – – – – – – – – – – – – – –	22
	8.1 Podsumowanie	22
	6.2 Podział pracy	
	6.2.1 Zadania wykonane przez U-20019	
	6.2.2 Zadania wykonane przez U-20041	
7	Ribliografia - źródła	23

1 Koncepcja i funkcjonalność aplikacji

1.1 Założenia przyjęte dla tworzenia aplikacji:

Rodzaj aplikacja: Aplikacja internetowa (architektura klient-serwer) Aplikacja uruchamina lokalnie na komputerach oraz zdalnie na serwerze VPS. Aplikacja jest dososowana również do urządzeń moblinych.

Środkowisko lokalne: Windows 10, Ubuntu 22.04 LTS

Środowisko produkcyjne (serwer): VPS Linux (Ubuntu 20.04 LTS):

1.1.1 Środowisko uruchomieniowe:

Dla Windows:

• XAMPP 8.2.4 (serwer HTTP Apache, Serwer bazy danych MariaDB, interpreter PHP)

Dla Ubuntu:

- PHP 8.1.2-1ubuntu2.14 Development Server (serwer HTTP + interpreter PHP)
- mysql-server ver 8.0.34-0ubuntu0.22.04.1 (serwer bazy danych MySQL)

Dla VPS:

- Serwer HTTP Apache2
- Serwer MySQL MariaDB
- Interpreter PHP 8+

1.2 Założenia przyjęte dla tworzenia aplikacji

1.2.1 Cechy

- 1. Zastosowanie statycznego typowania (zmiennych, funkcji, metod, pól klasy), podobnie jak w językach C/C++, Java, C#. Jest to bardziej przewidywalene i pozwala narzucić określony typ np. zwracanej zmiennej, aby uniknać wielu błedów. Domyślnie PHP nie wymaga statycznego typowania.
- 2. Podział projektu na wiele plików według struktury MVC Model-View-Controller (pol. Model-Widok-Kontroler):
 - Model jest pewną reprezentacją problemu bądź logiki aplikacji.
 - Widok opisuje, jak wyświetlić pewną część modelu w ramach interfejsu użytkownika.
 - Kontroler przyjmuje dane wejściowe od użytkownika i reaguje na jego poczynania
- 3. Logika aplikacji będzie zawarta w sposób obiektowy w klasach, każda klasa to osobny plik.

1.2.2 Ograniczenia:

- PHP jest podatny na pewne rodzaje ataków, takich jak na przykład wstrzykiwanie SQL, dlatego bezpieczństwo
 aplikacji nie jest na najwyższym możliwym poziomie i szczegłówa konfiguracja zabezpieczeń nie jest łatwa do
 wdrożenia w krótkim czasie
- PHP jest językiem interpretowanym dlatego wydajność w stosunku do języków komplilowanych jest niższa
- PHP nie posiada wszystkich elementów obiektowowych znanych z innych języków
- Ograniczony czas, przez co nie można zawrzeć wszystkich celów w wzorcowy sposób zgodny w 100% z dokumentacją
- Ograniczenie aktualnej wiedzy, przez co niektóre elementy projektu mogą stanowić wyzwanie
- W naszej aplikacji proces logowania ogranicza się do jednego super użytkownika, którego poświadczenia są statycznie zapisne w pliku KonfiguracjaApp.php jako tzw. plain text (niezahaszowane hasła przechowywane jako zwykły, łatwy do odczytania i przechwycenia tekst), jest to zła praktyka jednak chcieliśmy uprościć tą część aplikacji ponieważ oddala się ona dość znacząco od pierwotnego tematu, a wymaga dość dużo nadprogramowej pracy.

1.3 Narzędzia programistyczne:

Jezyk: PHP 8+ OOP

Dodatkowe biblioteki: mysqli (łączenie się z bazą danych)

Dodatkowe technologie: HTML, CSS, JavaScript, MySQL, FontAwesone(ikonki)

Visual Studio Code + PHP Code Extenions: IDE (Zintegrowane środowisko programistyczne)

XAMPP: środowisko uruchomieniowe dla Windows

GIT - System Kontroli Wersii

phpMyAdmin - graficzna nakładka na serwer MySQL, ułatwiająca operacje na bazie danych **Brave, Google Chorme**– przeglądarka internetowa posiadająca narzędzia Chrome DevTools Pakiet **make** – automatyzacja poleceń w terminalu

FileZilla - klient FTP

LaTeX - skład tekstu do sprawozdania

PlantUML - narzędzie do tworzenia rysunków i schematów, z poziomu pików tekstowych

Trello - zarządzanie zadaniami w zespole

Figma – Prototypowanie wyglądu aplikacji

GIMP 2.10.34 – Prosta edycja oraz tworzenie grafiki rastrowej

1.4 Wykaz funkcjonalności aplikacji

Interfejs webowy, zarządzanie bazą danych z poziomu przeglądarki internetowej:

- edycje, usuwanie, dodawanie nowego piłkarza,
- · sortowanie oraz wyświetalnie zdjęć,
- · wyszukiwanie po nazwisku, imieniu itp.
- filtrowanie szczegłówe po np. kraju, pozycji itp.
- · logowanie oraz autoryzacja użytkownika przeglądającego aplikacje
- · dodawanie/edycje, zdjęcia piłkarza

Użytkownik może za pomocą przegląrki internetowej:

- połączyć się z serwerem na którym hostowana jest aplikacja
- zalogować się do panelu poprzez formularz logowania, uzyskać autoryzacje
- Panel umożliwia przeglądanie katalogu piłkarzy w przystępnej formie oraz inne operacje (edycja, usuwaniem, filtrowanie itp.).
- Użytkownik końcowy (klient) nie musi posiadać znajomości obsługi relacyjnej bazy danych aby w intuakcyjny sposób zarządzać aplikacją.

1.5 Prototyp

Prototyp graficzny interfejsu użytkownika. Wykonane w programie Figma.

Rysunek 1: Widok strony głównej

Rysunek 2: Widok ekranu logowania

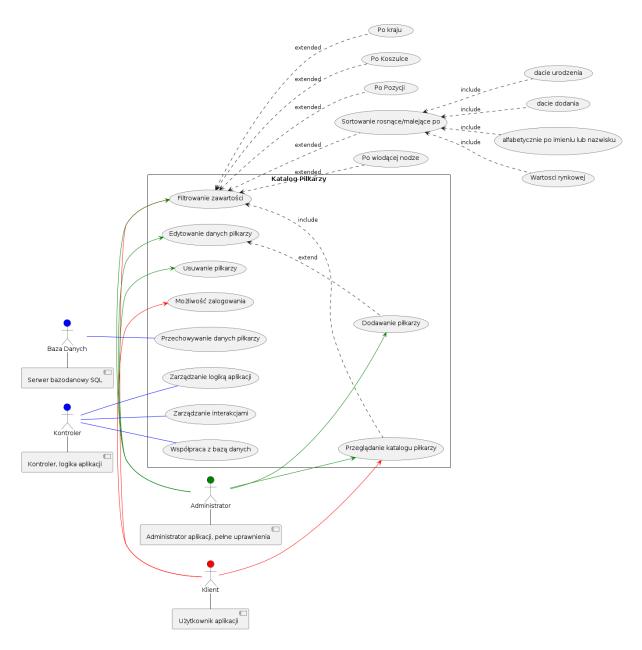
Rysunek 3: Widok strony głównej

Rysunek 4: Widok strony głównej

2 Diagram przypadków użycia

2.1 Rysunek (diagram)

Rysunek 5: Diagram przypadków użycia

2.2 Opis

Aktorami osobowymi są: Administrator oraz Klient, są to odbiorcy aplikacji **Aktorami bezosobowymi**, abstrakcyjnymi są:

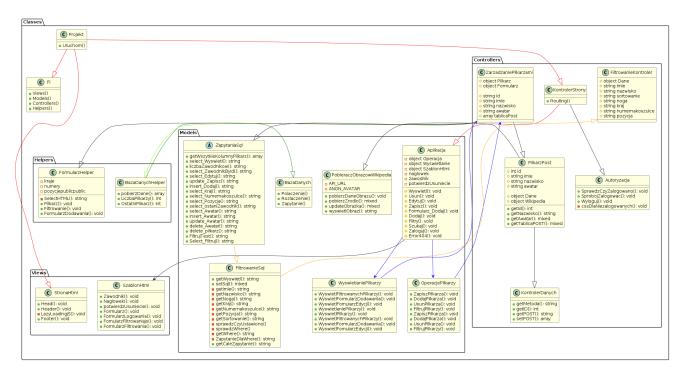
- Kontroler reprezentuje logikę aplikacji
- BazaDanych reprezentuje miejsce, gdzie informację so przechowywane

Podstawowe operacje aktorów:

- Klient -> (Przeglądanie katalogu piłkarzy)
- Klient -> (Filtrowanie zawartości)
- Klient -> (Możliwość zalogowania)
- Administrator -> (Przeglądanie katalogu piłkarzy)
- Administrator -> (Filtrowanie zawartości)
- Administrator -> (Dodawanie piłkarzy)
- Administrator -> (Edytowanie danych piłkarzy)
- Administrator -> (Usuwanie piłkarzy)
- BazaDanych (Przechowywanie danych piłkarzy)
- Kontroler (Zarządzanie interakcjami)
- Kontroler (Współpraca z bazą danych)
- Kontroler (Zarządzanie logiką aplikacji)

3 Diagram klas

3.1 Rysunek (diagram)

Rysunek 6: Diagram klas

3.2 Opis przeznaczenia klas

Klasy są segregowane według modelu MVC i pomocniczych klas opisanych jako Helpers

3.3 Models

3.3.1 Aplikacja

Stanowi rdzeń całej struktury programu, zarządzając jego ogólnym działaniem, inicjalizacją, oraz kontrolą przepływu danych i interakcji między poszczególnymi komponentami. Jest to kluczowy element, który koordynuje i integruje funkcjonalność innych klas, tworząc spójną aplikację. Skupia się na zarządzaniu operacjami związanymi z piłkarzami w kontekście aplikacji. Posiada różne chronione metody , które współpracują z innymi klasami, takimi jak OperacjePilkarzy, WyswietlaniePilkarzy oraz SzablonHtml. Te metody wykonują różne zadania, takie jak wyświetlanie, usuwanie, edytowanie, dodawanie, filtrowanie oraz obsługę błędów w aplikacji związanych z piłkarzami. Klasa ta inicjuje obiekty innych klas w swoim konstruktorze i wykorzystuje je do odpowiedniego przetwarzania i wyświetlania danych w interfejsie użytkownika.

3.3.2 BazaDanych

Odpowiedzialna jest za obsługę połączenia z bazą danych, zarządzanie połączeniem oraz zapewnienie ogólnej komunikacji z nią. Jest kluczowym połączeniem między aplikacją a danymi przechowywanymi w systemie.

3.3.3 ZapytaniaSql

Definiuje i obsługuje generowanie zapytań SQL do bazy danych. Odpowiada za tworzenie struktur zapytań, umożliwiając aplikacji komunikację z bazą w celu pobierania, aktualizacji, usuwania i wstawiania danych.

3.3.4 FiltrowanieSql

Jest odpowiedzialna za filtrowanie danych otrzymanych z bazy danych. Zapewnia mechanizmy filtrowania danych, aby zwracać jedynie pożądane informacje w spójny sposób. Wynikiem końcowym metody *getCaleZapytanie()* jest jedno poprawne zapytanie SQL przekazane do wykonania do bazy danych.

3.3.5 OperacjePilkarzy

Dostarcza zestaw operacji związanych z zarządzaniem danymi dotyczącymi piłkarzy w aplikacji. Obejmuje dodawanie, usuwanie, edycję danych piłkarzy oraz inne operacje z nimi związane.

3.3.6 WyswietlaniePilkarzy

Klasa koncentruje się na prezentacji danych dotyczących piłkarzy. Zapewnia funkcje prezentacji, sortowania, wyświetlania informacji o piłkarzach, dostosowanej do interfejsu użytkownika.

3.3.7 PobieraczObrazowWikipedia

Klasa za pomocą otwartego API Wikipedia, pobiera adres URL do głównego zdjęcia piłkarza z artykułu na Wikipedii. Zdjęcie jest pobierane podczas dodawania nowego piłkarza bądź jego edycji i zapisywana w bazie danych w tabeli **awatar** w postaci linku.

3.4 Controllers

3.4.1 Autoryzacja

Obsługuje mechanizm uwierzytelniania użytkowników. Wykorzystuje wbudowany mechanizm sesji w PHP do uwierzytelniania, zapewniając kontrolę dostępu i identyfikację użytkowników w aplikacji.

3.4.2 FiltrowanieKontroler

Odpowiada za filtrowanie danych otrzymywanych od użytkownika. Jest odpowiedzialna za proces sprawdzania, walidacji i filtrowania danych wejściowych (takich jak parametry GET z adresu URL oraz dane POST z formularzy), aby zapewnić bezpieczeństwo i poprawność przetwarzanych informacji.

3.4.3 KontrolerDanych

Ta klasa ma na celu odbieranie danych od użytkownika z poziomu aplikacji, korzystając z metod GET (parametry z linku) i POST (dane przesyłane z formularzy). Zarządza odbiorem, przetwarzaniem i kontrolą danych, zapewniając ich poprawność i integrację z aplikacją.

3.4.4 PilkarzPost

Zajmuje się operacjami na danych związanych z piłkarzami, odbierając i przetwarzając informacje przesłane od użytkownika z formularzy POST. Realizuje operacje zapisu danych związanego z piłkarzami do systemu.

3.4.5 ZarzadzaniePilkarzami

Jest klasą, która wykorzystuje klasę pomocniczą BazaDanychHelper do operacji na bazie danych w kontekście informacji o piłkarzach. Ta klasa definiuje podstawowe funkcje i metody obsługi informacji o piłkarzach, wykorzystując metody HTTP - GET i POST do pobierania oraz przesyłania danych.

3.5 Views

Views (pol. Widoki), ta sekcja zawiera metody, które reprezentują wartwę graficzną aplikacji w HTML, CSS i Java-Script. Odpowiada za poprawne wyświetlanie informacji, które zostały uzyskane z bazy danych.

3.5.1 StronaHtml

Zawiera szkielet strony HTML, taki jak sekcja <head> <body> <footer> czy <header>. Dzięki temu rozwiązaniu można ustawić Podstawowe dane takie jak tytuł strony, autorów, w kiklu miejscach na stronie, wczytywana z pliku konfiguracyjnego **KonfiguracjaApp.php**

3.5.2 SzablonHtml

Klasa zawiera komponenty HTML, które służą do wyświetlania elementów, takich jak card (karta z informacją o piłkrzu), formularze, panel logowania.

3.6 Helpers

3.6.1 BazaDanychHelper

Służy do udostępniania metod wspomagających operacje bazodanowe, takie jak łączenie się z bazą danych, wykonywanie zapytań czy inne operacje związane z bazą danych.

3.6.2 FormularzHelper

Zawiera metody pomocnicze związane z tworzeniem, walidacją czy obsługą formularzy w aplikacji.

3.7 Projekt

Klasa ta jest ostatecznym elementem programu, posiadającym metodę *Uruchom()*, która integruje Routing, StronęHtml oraz klasę Aplikacja w celu właściwego uruchomienia programu z zachowaniem odpowiedniej kolejności działań. Metoda *Uruchom()* łączy te elementy w logiczną sekwencję, umożliwiając kompleksowe działanie aplikacji poprzez współpracę wymienionych składników w spójny sposób.

```
1
   <?php
2
   // klasa do uruchamnia projektu
3
   namespace Pilkanozna;
4
5
   use Pilkanozna\Controllers\KontrolerStrony;
6
   use Pilkanozna\Views\StronaHtml;
7
8
   final class Projekt
9
   {
10
        public static function Uruchom(): void
11
12
            $Aplikacja = new KontrolerStrony;
13
            $Strona = new StronaHtml;
14
15
16
            $Strona->Head();
17
            $Strona->Header();
18
            $Aplikacja->Routing();
19
            $Strona->Footer();
20
        }
21
   }
```

3.8 FileLoader

Klasa ma jedynie jedno przeznaczenie: załączenie plików z klasami do projektu. Jej rola polega na importowaniu (łączeniu) różnych plików zawierających klasy, co umożliwia poprawne funkcjonowanie projektu poprzez dostęp do niezbędnych klas i ich metod.

```
1
   <?php
2
3
   class Fl
4
   {
5
        public static function Views($name) {
6
            require_once "./classes/Views/$name.php";
7
        }
8
9
10
        public static function Models($name) {
11
            require_once "./classes/Models/$name.php";
12
13
14
15
        public static function Controllers($name) {
16
            require_once "./classes/Controllers/$name.php";
```

```
17  }
18
19  public static function Helpers($name) {
20    require_once "./classes/Helpers/$name.php";
21  }
22 }
```

3.9 plik - index.php

Ten plik inicjuje metodę *Uruchom()* oraz wykorzystuje klasę FileLoader (skrót FI) do załączenia plików. Jego głównym zadaniem jest uruchomienie metody *Uruchom()* oraz korzystanie z klasy FileLoader w celu załadowania plików do projektu.

```
1
   <?php
2
   use Pilkanozna\Projekt;
4
   include_once './classes/FileLoader.php';
5
   include_once './classes/Projekt.php';
6
7
   // kolejnosc ladowania klas - nie zmieniac
8
9 F1::Controllers("PilkarzPost");
10 Fl::Models("BazaDanych");
11 Fl::Helpers("BazaDanychHelper");
12 F1::Controllers("FiltrowanieKontroler");
13 Fl::Models("FiltrowanieSql");
14 Fl::Models("ZapytaniaSql");
15 Fl::Helpers("FormularzHelper");
16
17 Fl::Controllers("ZarzadzaniePilkarzami");
18 Fl::Models("WyswietlaniePilkarzy");
19 Fl::Models("OperacjePilkarzy");
20
21 Fl::Models("Aplikacja");
22
23 F1::Controllers("KontrolerDanych");
   F1::Controllers("Autoryzacja");
24
25
   F1::Controllers("KontrolerStrony");
26
27 F1::Models("PobieraczObrazowWikipedia");
28 Fl:: Views ("SzablonHtml");
   Fl::Views("StronaHtml");
29
30
31
32 Projekt::Uruchom();
```

4 Projekt Bazy Danych

4.1 Model bazy danych - relacyjna SQL

Baza danych jest relacyjna oraz obsługiwana jest na serwerze SQL.

4.2 Opis

Kod SQL definiuje strukturę bazy danych dla systemu zarządzania informacjami o piłkarzach.

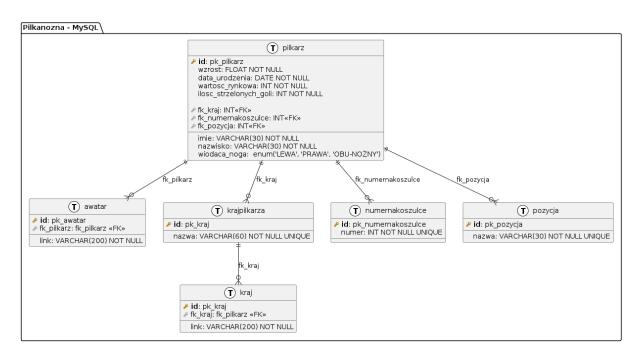
- 1. Tworzenie bazy danych:
 - Kod rozpoczyna od próby usunięcia bazy danych "pilkanozna" (jeśli istnieje) i następnie tworzy nową bazę o tej samej nazwie. Następnie wybiera tę nowo utworzoną bazę jako aktywną dla dalszych operacji. Definicje tabel:
- 2. Określa strukturę różnych tabel:
 - Tabela "pilkarz"przechowuje informacje o piłkarzach, takie jak imię, nazwisko, dane osobowe, umiejętności piłkarskie i pochodzenie.
 - Tabela awatar prawdopodobnie zawiera linki do obrazków reprezentujących piłkarzy.
 - Tabela "krajpilkarza" przechowuje informacje o krajach, do których należą piłkarze.
 - Tabela ńumernakoszulceódnosi się do numerów na koszulkach piłkarzy.
 - Tabela "pozycjaźawiera różne pozycje, na których piłkarze mogą grać.
- 3. Wstawianie danych:

Dodaje przykładowe dane do tabeli "pozycja", ńumernakoszulce"i "krajpilkarza".

4.2.1 Ustawienie uprawnień dla użytkownika

```
1 CREATE USER 'projekt'@'localhost' IDENTIFIED BY 'Pracownia107!';
2 GRANT ALL PRIVILEGES ON pilkanozna.* TO 'projekt'@'localhost';
```

4.3 Rysunek

Rysunek 7: Diagram tabel bazy danych pilkanozna

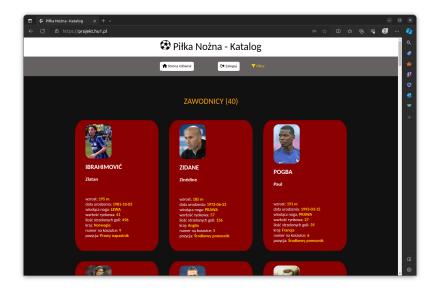
5 Opis działania i obsługi aplikacji

5.1 Przewodnik

5.1.1 Strona internetowa

Aplikacja znajduję się na zewnętrznym serwerze VPS i można ją przetestować bez uruchamiana jej na swoim komputerze, dostępna jest pod adresem:

• https://projekt.hu1.pl/

Rysunek 8: Strona Główna

5.2 Wyświetlanie oraz filtrowanie piłkarzy

5.3 Panel Logowania

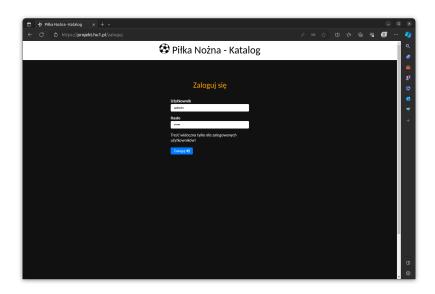
Panel logowania dostępny jest pod adresem:

• https://projekt.hu1.pl/zaloguj

Dane do logowania:

• Użytkownik: admin

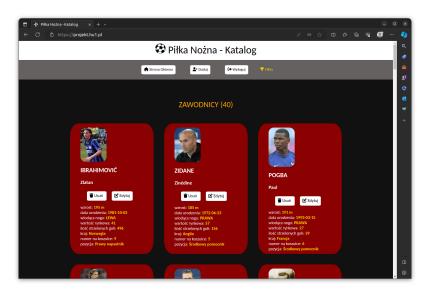
· Hasło: admin

Rysunek 9: Panel logowania

5.4 Panel Administracyjny

Jako administrator użytkownik ma podniesione uprawienia i dodatkową zakładkę *Dodaj* oraz przycisk *Edytuj* lub *Usuń* nad zdjęciem piłkarza.

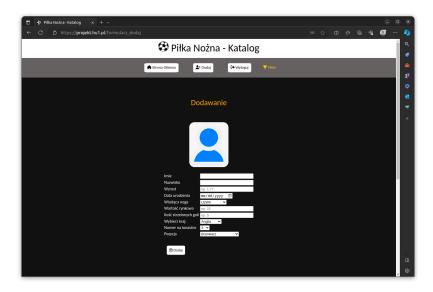

Rysunek 10: Panel Administracyjny

5.5 Modyfikowanie danych na temat piłkarzy

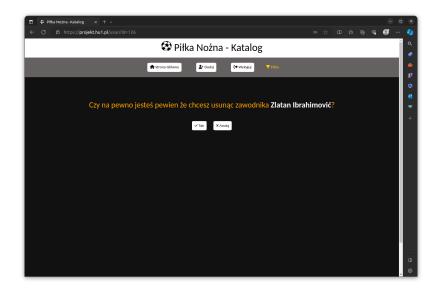
5.5.1 Dodawanie piłkarza

Na podstawie **Imienia** oraz **Nazwiska** zdjęcie piłkarza jest pobierane z serwisu Wikipedia, jeżeli piłkarz ma tam swój artykuł wraz ze zdjęciem (w 90 % przypadkach posiada), w innym wypadku ustawia domyślne zdjęcie anonimowego użytkownika.

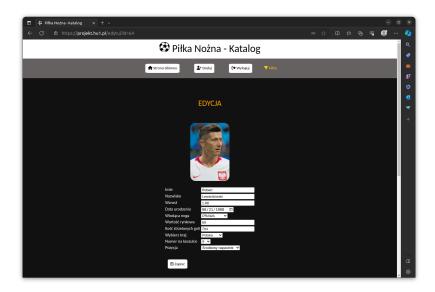
Rysunek 11: Formularz, który umożliwia dodanie nowego Piłkarza

5.5.2 Usuwanie piłkarza

Rysunek 12: Potwierdzenie usunięcia Piłkarza

5.5.3 Edycja piłkarza

Rysunek 13: Panel służący do edycji informacji na temat piłkarza

6 Wnioski

6.1 Podsumowanie

6.2 Podział pracy

U-20019 - Jakub Achtelik U-20041 - Oliwier Budnik

6.2.1 Zadania wykonane przez U-20019

- · Zaprojektowanie oraz wykonanie bazy danych
- · Konstrukcja zapytań oraz klas, które służą do łączenia z bazą danych
- Konfiguracja usług na serwerze VPS
- Skład tekstu sprawozdania w LaTex
- · Implementacja połączenia API Wikipedia z naszą aplikacją
- · Proste grafiki w programie GIMP
- Pobieranie danych od użytkownika za pomocą POST oraz GET

6.2.2 Zadania wykonane przez U-20041

- · Prototyp wyglądu aplikacji
- · Implentacja autoryzacji oraz formularz logowania
- Formularz edycji, dodawania i przekazanie tego do jednej tablicy
- · Wyświetlanie zwróconych wyników z bazy danych w formie Szablonów HTML
- · Szablon strony HTML oraz dostosowanie wyglądu w CSS
- Routing strony, czyli ustawienie klasy, która na podstawie /linku wykonuje określoną operację
- · Implentacja logiki klasy Aplikacja

7 Bibliografia - źródła

Literatura

- [1] php.net Oficjalna Dokumentacja PHP https://www.php.net/docs.php
- [2] Medium Informacje na temat MVC w PHP https://medium.com/@iamjoestack/how-to-build-a-custom-php-mvc-framework-e5a23da8f73d
- [3] Konfiguracja Serwera SQL Ubuntu VPS https://ubuntu.com/server/docs/databases-mysql
- [4] Konfiguracja Serwera HTTP Apache 2 https://httpd.apache.org/docs/2.4/
- [5] Tworzenie diagramów i schematów PlantUML https://plantuml.com/
- [6] Pobieranie obrazów z API Wikipedia https://stackoverflow.com/questions/8363531/accessing-main-picture-of-wikipedia-page-by-api
- [7] Obsługa programu GIMP https://www.gimp.org/docs/